

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Виконавсько-музикознавчий
факультет

Кафедра
хорового та оперно-симфонічного
диригування

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до підготовки та проведення

АТЕСТАЦІЙНОГО

ЕКЗАМЕНУ

ПЕДАГОГІЧНА

МАЙСТЕРНІСТЬ

зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійна програма

Хорове та оперно-симфонічне диригування

освітній ступінь бакалавр

Затверджено на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування Протокол №8 від «21» березня 2024 року

Схвалено науково-методичною радою Протокол №6 від «24» квітня 2023 року

Укладачі:

заслужений діяч мистецтв України, професор,
завідувач кафедри хорового та оперно-симфонічного
диригування ХНУМ імені І. П. Котляревського

С.М. ПРОКОПОВ

кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри хорового та
оперно-симфонічного диригування
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Н.М. МИХАЙЛОВА

Рецензенти:

кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри хорового та
оперно-симфонічного диригування
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Ю.С. ДЯЧЕНКО

кандидат мистецтвознавства,
старший викладач кафедри
хорового диригування та
академічного співу ХДАК

В.В. ВОСКОБОЙНІКОВА

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Хорове та оперно-симфонічне диригування» набутих здобувачами компетентностей та програмних результатів навчання.

Успішне складання атестаційного екзамену є підтвердженням фаховості випускника, його готовності вести педагогічну діяльність, та є підставою щодо присвоєння освітньої кваліфікації «бакалавр музичного мистецтва» та професійної кваліфікації «викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін / викладач мистецького ліцею».

В ході проведення атестаційного екзамену здобувачі мають продемонструвати набуті компетентності:

Загальні:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні:

СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

- СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську / лекторську / аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.
- СК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Досягнення програмних результатів навчання:

- ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.
- ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
- ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті/вокалу /диригування/виконавської майстерності теорії, історії музики/композиції.
- ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
- ПРН16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.
- ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Атестаційний екзамен «Педагогічна майстерність» проводиться у формі **комплексного атестаційного екзамену**, що передбачає перевірку досягнення результатів навчання, інтегральної, загальних та фахових компетенцій, визначених Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» та освітньою програмою «Хорове та оперно-симфонічне диригування».

Необхідною умовою підготовки здобувачів до складання атестаційного екзамену є проведення консультацій викладачами кафедри, надання методичних рекомендацій з організації самостійної роботи здобувачів у період підготовки до екзамену.

Вимоги до комплексного атестаційного екзамену.

Комплексний атестаційний екзамен проводиться за білетами, що складені відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Хорове та оперно-симфонічне диригування».

Кожен білет складається з трьох питань, що надають змогу перевірити:

- **готовність** майбутнього хормейстера / оперно-симфонічного диригента як музиканта-виконавця, педагога та просвітителя до професійної діяльності;
- **опанування** системи методів, форм і прийомів організаційної, репетиційної та вокальної роботи з хором / оркестром;
- **обізнаність** у різноманітних аспектах вокально-хорової / диригентсько-оркестрової методики як актуальної проблеми хорового / оперно-симфонічного виконавства, що дозволяє створити теоретичну основу для побудови переконливої індивідуальної методики у роботі з хоровим / оркестровим колективом;
- **знання** специфіки педагогічної діяльності та **оволодіння** сучасними методами і формами викладання хорових / оркестрових дисциплін у закладах початкової та / або профільної мистецької освіти;
- **здатність** демонструвати знання з питань виникнення, становлення і взаємодії різних жанрів, стилів хорового / оперно-симфонічного мистецтва, їх еволюції; формування уявлення про жанрову та стильову систему хорової / оркестрової музики.

Зразок білету (фахова профілізація «Хорове диригування»)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Тенденції розвитку сучасного хорового виконавства України.
2. Методика проведення уроку з «Читання хорових партитур» в закладах початкової та / або профільної мистецької освіти.
3. Захист Звіту з педагогічної практики та Методичної розробки уроку з фахової дисципліни.

Зразок білету (фахова профілізація «Оперно-симфонічне диригування»)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Етапи становлення та розвитку оперно-симфонічного виконавства в Україні.
2. Професійні функції диригента симфонічного оркестру.
3. Захист Звіту з педагогічної практики та Методичної розробки уроку з фахової дисципліни.

На підготовку до відповіді здобувачу дається до 30 хвилин.

Результати екзамену оголошуються здобувачам освіти у день його проведення після оформлення протоколів Атестаційної комісії.

Критерії оцінювання

**Відповідність балів
за університетською шкалою та шкалою ЄКТС**

Університетська шкала оцінювання (в балах)	Університетська шкала оцінювання в якісному вимірі	Шкала ЄКТС	
		сумарна оцінка (в балах)	оцінка
90 – 100	«відмінно»	90 – 100	A
75 – 89	«добре»	82 – 89	B
		75 – 81	C
60 – 74	«задовільно»	67 – 74	D
		60 – 66	E
0 – 59	«незадовільно»	35 – 59	FX
		0 – 34	F

90–100–A – відмінно. Повнота розкриття тематичного матеріалу: аналіз, порівняння і критичне узагальнення, знання методичної фахової літератури. Відповідність наведених прикладів, знання методичного матеріалу. Аргументованість, логічність й послідовність відповіді, влучне використання фахової термінології; переконливість викладу.

82–89–В – добре. Досить повне знання тематичного матеріалу, достатнє знання методичної фахової літератури, а також методичного матеріалу. Аргументованість відповіді, використання фахової термінології, переконливість викладу.

75–81–С – добре. Достатнє знання тематичного матеріалу та знання методичної фахової літератури. Достатня переконливість відповіді, використання фахової термінології.

64–74–D – задовільно. Недостатньо повне знання тематичного матеріалу, несистематизовані знання методичної фахової літератури.

60–63–Е – задовільно. Неповне знання тематичного матеріалу. Знання методичної фахової літератури несистематизовані.

35–59–FX– незадовільно. Тематичний матеріал не засвоєно, відсутня систематизація знань, відповіді поверхневі.

1–34–F– незадовільно. Обов'язковим є повторне вивчення навчальних дисциплін практичного спрямування.